

Broj: 02-05-24358-2/11
Sarajevo, 02.09.2011. godine

Na osnovu čl. 22. i 24. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 24/03 - Prečišćeni tekst), Vlada Kantona Sarajevo, na **31.** sjednici održanoj **02.09.2011.** godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Informacija o rekonstrukciji postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila.
2. Informacija iz tačke 1. ovog Zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, informativno.

PREMIJER

Fikret Musić

Dostaviti:

1. Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo prostornog uređenja
i zaštite okoliša
5. Evidencija
6. A r h i v a

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: premijer@ks.gov.ba;
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša

I N F O R M A C I J A

O REKONSTRUKCIJI POSTROJENJA ZA PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA BUTILA

Pripremljeno:
Ministarstvo prostornog uređenja
i zaštite okoliša Kantona Sarajevo

Sarajevo, august 2011. godine

UVODNE NAPOMENE

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo zajedno sa KJKP "Vodovod i Kanalizacija", je nosilac aktivnosti na obnovi postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila. Obnova postrojenja se izvodi u okviru implementacije „Projekta otpadnih voda Sarajeva“, koji se finansira iz kredita Svjetske banke.

Sporazumom o supsidijarnom finansiranju između Federacije BiH i Kantona Sarajevo, potpisanim 09.07.2010.godine (nakon što je Bosna i Hercegovina prihvatila zajam Svjetske banke od 23.6 miliona eura), kreditna sredstva su prenesena na Kanton Sarajevo, a krajnji korisnik kredita je KJKP "Vodovod i Kanalizacija".

Projekat otpadnih voda sadržava tri komponente i to: (A) rekonstrukciju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila, rekonstrukciju kanalizacione mreže, nabavku specijalnih vozila, (B) institucionalni razvoj preduzeća „Vodovod i Kanalizacija“, i (C) upravljanje projektom.

Cilj ove Informacije je da prikaže kako je teklo stvaranje preduslova za otpočinjanje projekta, njegov trenutni status, te planirane aktivnosti do okončanja 30.novembra 2015.godine.

OPŠTI PODACI O POSTROJENJU I PREGLED REALIZOVANIH AKTIVNOSTI

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Sarajeva nalazi se u Butilama, Općina Novi Grad. Locirano je na desnoj obali rijeke Miljacke, neposredno na njenom ušću u rijeku Bosnu. Površina na kojoj je izgrađeno postrojenje iznosi 413.752,96 m².

Postrojenje je pušteno u rad 1982.godine. Izgrađeno je u okviru projekta Zaštita čovjekove okoline i dijelom finansirano kreditom Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Projektovanje i izgradnju objekata izvodila su domaća preduzeća, a idejni projekat i isporuku potrebne tehnološke opreme izvršilo je francusko preduzeće Degremon.

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda je projektovano za 600.000 ekvivalentnih stanovnika (učešće industrije 30%) sa mogućnošću proširenja, a pojedini dijelovi postrojenja, kao što su objekti za predtretman i tretman mulja, bili su izgrađeni za konačnu fazu od 900.000 ekvivalentnih stanovnika.

Funkcionisanje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda je zasnovano na procesu aktivnog mulja, a lokacija na kojoj se nalazi je opremljena sa svom potrebnom infrastrukturom. Izgrađenim sistemom kanalizacije koji vodi na postrojenje se prihvataju otpadne vode iz centralnog dijela grada, srednje-istočnog dijela Ilidže i sjeverno-istočnog dijela Hadžića. Postrojenje sačinjava 25 objekata, a Kantonalno javno komunalno preduzeće „Vodovod i Kanalizacija“, koje upravlja postrojenjem, posjeduje potrebne dozvole za njegov rad.

Rad postrojenja je prekinut u aprilu mjesecu 1992.godine. U toku ratnog perioda uređaj se nalazio na okupiranoj teritoriji, pa u tom periodu nije bilo moguće zaštititi i održavati

objekte i opremu. Reintegracijom okupiranih teritorija grada Sarajeva u martu 1996.godine, prvi put je omogućen pristup lokaciji i samom postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda. Svi objekti postrojenja su pretrpjeli velika oštećenja usljed ratnih dejstava i namjerne destrukcije. Prekidom rada postrojenja objekti su bili puni otpadne vode i mulja, što je prouzročilo dodatna oštećenja.

Zbog ograničenih finansijskih sredstava kojima je raspolagalo Kantonalno javno komunalno preduzeće, nije bilo mogućnosti da se izvrši značajnija sanacija postrojenja, tako da je obavljeno osnovno raščišćavanje lokacije, osiguranje prostora, te nužne građevinske popravke, radi sprečavanja daljnje devastacije. U tu svrhu uloženo je oko 1 milion KM.

Budući da se zbog nefunkcionisanja postrojenja sve otpadne vode Sarajeva odvođe u Miljacku, a zatim u rijeku Bosnu i dalje, obnova postrojenja se nametnula kao najveći prioritet u poslijeratnom periodu.

Rekonstrukcijom kompletnog postrojenja trebaju se ostvariti slijedeći efekti:

- Zaštita vodnih resursa kroz smanjenje zagađenja rijeka Miljacke i Bosne;
- Omogućavanje korištenja voda rijeke Bosne svim korisnicima nizvodno za vodosnabdijevanje, navodnjavanje, rekreaciju, ribolov i dr;
- Ostvarivanje ekonomske koristi kroz poboljšanje životnih i sanitarnih uslova stanovništva;
- Ostvarivanje ekonomske koristi upotrebom mulja i gasa koji nastaju kao nusprodukti rada postrojenja, a u funkciji produkcije električne energije;
- Stvaranje preduslova da se sistem kanalizacije Sarajeva rekonstruiše i proširi, jer se ukazuje direktna potreba za ulaganje sredstava u razdvajanje kanalizacije, odnosno odvajanje kanala za otpadne vode od oborinskih kanala i zasvedenih potoka, čime bi se znatno smanjilo zagađenje rijeke Miljacke;
- Ispunjavanje obaveza prema domaćem i međunarodnom zakonodavstvu po kojem je utvrđena obaveza svih subjekata, bez obzira da li se radi o stanovništvu, industriji ili zanatstvu, da svoje upotrijebljene vode vrate u prirodne vodotoke, prečišćene od različitih vidova zagađenja.

Rekonstrukcija postrojenja je obaveza sa stanovišta domaćih i međunarodnih propisa o zaštiti i upotrebi voda. Zakonom o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06), u poglavlju VI. (Zaštita voda), propisani su uslovi i način pod kojima je dozvoljeno ispuštanje otpadnih voda u površinske vode. Tako je članom 53. Zakona o vodama utvrđeno da je ispuštanje otpadnih voda u površinske vode dozvoljeno samo na način i pod uslovima utvrđenim podzakonskim propisom o graničnim vrijednostima zagađujućih materija u otpadnim vodama.

Pravilnikom o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih materija za vode koje se nakon prečišćavanja iz sistema javne kanalizacije ispuštaju u prirodni prijemnik ("Službene novine Federacije BiH", broj 50/07) propisane su granične vrijednosti opasnih i štetnih materija u otpadnim vodama koje se mogu ispuštati u prirodni prijemnik, uslovi za ispuštanje otpadnih voda iz sistema javne kanalizacije u prirodni prijemnik, način vršenja kontrole kvaliteta otpadnih voda, kao i potreban stepen prečišćavanja koji je ovisan o broju ekvivalentnih stanovnika i kategoriji vodotoka.

Obaveza rekonstrukcije i stavljanja u funkciju postrojenja utvrđena je i slijedećim strateškim dokumentima Federacije BiH i Kantona Sarajevo:

- 1. Nacionalni plan za zaštitu okoliša (NEAP) usvojen od strane Vlade Federacije BiH 16.09.2002.godine;**
- 2. Strategija razvoja Kantona Sarajevo do 2015.godine usvojena na Skupštini Kantona u decembru 1999.godine;**
- 3. Prostorni plan Kantona Sarajevo za period od 2003-2023.godina usvojen na Skupštini Kantona 31.08.2006.godine;**
- 4. Kantonalni plan zaštite okoliša (KEAP) usvojen na Skupštini Kantona 01.09.2006.godine.**

Prvi dokument s ciljem sanacije postrojenja urađen je 1998.godine od strane Japanske agencije za razvoj (JICA), koja je u saradnji sa domaćim stručnjacima izradila Studiju za revitalizaciju postrojenja, te ponudila Kantonu zajam u iznosu od 68 miliona KM, sa rokom otplate od 40 godina, godišnjom kamatnom stopom od 1% i grejs periodom od 10 godina. Zbog bojazni opterećenja od velikog finansijskog zaduženja, taj zajam nije prihvaćen.

2002.godine njemačka kompanija Wassertechnik GmbH je ponudila obnovu uređaja po sistemu BOT (izgraditi, upravljati i prenijeti), a procijenjena vrijednost projekta je bila oko 74 miliona KM, pri čemu bi strani kapital učestvovao sa 70%. Ova ponuda je ocijenjena nepovoljnijom od kredita Japanske Vlade, tako da nije prihvaćena.

Uz prethodno navedene ponude, razmatrana je i ponuda za dugoročni kredit Svjetske banke, uz podizanje zajma od 70 miliona KM, kamatnu stopu od 3.5% i rok otplate od 20 godina.

U periodu od 1998. do 2007.godine bilo je i drugih ponuda, međutim, analizom finansijskih efekata, a imajući u vidu probleme u poslovanju KJKP „Vodovod i Kanalizacija“, te tešku socijalnu situaciju stanovništva i prioritete Kantona za ulaganje, ponuđeni aranžmani nisu prihvaćeni.

Budući da su se dobijene ponude kretale u rasponu od više miliona eura, odlučeno je da se pripremi projektna dokumentacija, na nivou koji će omogućiti adekvatno opredjeljivanje, te obezbijediti relevantnija saznanja o visini ukupne investicije. U tom smislu su Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša i KJKP „Vodovod i Kanalizacija“ tokom 2007.godine, a na osnovu zaključka Vlade Kantona Sarajevo, krenuli u konkretne aktivnosti na obezbjeđenju projektne dokumentacije.

Za realizaciju ovog zaduženja formiran je Stručni tim, koji su činili predstavnici Ministarstva, Vodovoda i Kanalizacije, Agencije za vode rijeke Save, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, te stručnjaci iz oblasti upravljanja otpadnim vodama. Na prijedlog Stručnog tima, zaključeno je da se revitalizacija postrojenja treba odvijati fazno, pri čemu bi prva faza podrazumijevala rekonstrukciju uređaja za predtretman, a druga faza bi predstavljala rekonstrukciju uređaja za biološki tretman otpadnih voda. Ovakav konceptualni prilaz se pokazao kasnije opravdanim, zbog obezbjeđivanja početnih sredstava, iako će se kasnije promijeniti pristup i krenuti sa cjelovitom rekonstrukcijom, što omogućavaju osigurane finansije.

U 2008.godini urađen je Glavni projekat rekonstrukcije postojećih i dogradnje novih objekata fizičkog tretmana. Proveden je čak i tender za odabir izvođača dijela radova, prema urađenom Glavnom projektu. Na osnovu prikupljenih ponuda, konstatovano je da za prvu fazu rekonstrukcije treba između 10 i 12 miliona maraka. Zbog nedostatka sredstava, nisu se mogli ugovoriti nikakvi radovi. Pošto je podržan fazni koncept rekonstrukcije, započeto je sa obezbjeđivanjem finansijskih sredstava.

U više navrata Ministarstvo se obraćalo višim nivoima vlasti u BiH, budući da je visina investicije i značaj projekta nadilazila mogućnosti Kantona za samostalno finansiranje. Od velike pomoći je bila uključenost obnove prečištača u prioritete Plana zaštite voda, koji je sačinjen u okviru projekta „Upravljanje kvalitetom voda“ na nivou riječnih slivova, finansiranom od strane Evropske unije u 2007.godini.

Aktivnu su ulogu u iznalaženju izvora finansiranja, odnosno za obezbjeđivanje sredstava EU, pored Ministarstva, imali i predstavnici ViK-a, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Agencije za vode, a posebno važan udio je imao Odjel za okoliš i vode u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

Uz veliko zalaganje Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša, u 2009.godini odobrena su grant sredstva u iznosu od 8 miliona eura iz IPA fonda EU za 2010.godinu. Sredstva su bila predviđena za prvu fazu rekonstrukcije, odnosno primarni tretman. Dodatno su za isti aranžman odobrena sredstva od 2,5 miliona eura, znači 10,5 miliona eura.

Istovremeno je u organizaciji Stručnog tima obezbijedeno i Idejno rješenje za drugu fazu biološkog prečišćavanja, nakon čega je bila poznata ukupna investicija potrebna za ovu namjenu u iznosu od oko 32 miliona eura. Paralelno su vršena i mjerenja otpadnih voda na izlivu u rijeku Miljacku, u saradnji sa laboratorijom Agencije za vodno područje rijeke Save. Obavljena mjerenja su pokazala izrazito loše stanje kanalizacione mreže, zbog čega je zaključeno da se mora intenzivnije krenuti u obnovu, kako bi na postrojenje u Butilama dolazila koncentrisana zagađena voda za prečišćavanje. Ovako je bilo očigledno da se dobar dio otpadnih voda distribuira u prostor.

Nakon sveobuhvatne aktivnosti koju je vodilo Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, zajedno sa preduzećem „Vodovod i Kanalizacija“ i uz punu podršku Ministarstva finansija, Vlade i Skupštine Kantona ugovoren je u 2010.godini kredit Svjetske banke u iznosu od 23.600.000 eura, čime je osigurana većina sredstava za finansijsko pokrivanje obnove postrojenja. Sporazumom o zajmu između Svjetske banke i Bosne i Hercegovine odobreno je finansiranje „Projekta za otpadne vode u Sarajevu“, a supsidijarnim sporazumom između Federacije BiH i Kantona sredstva su prenesena na Kanton Sarajevo, dok je korisnik kredita KJKP „ViK“ Sarajevo.

Uslovi kredita su slijedeći: Fleksibilni zajam po stopi koja odgovara šestomjesečnom Liboru za euro, plus varijabilna marža, sa rokom otplate od 25 godina i grejs periodom od 5 godina. U kreditnoj dokumentaciji sadržani su svi detalji, uključujući plan povlačenja sredstava, na godišnjem nivou.

Sporazumom o zajmu predviđeno je da Svjetska banka finansira 95% projekta, a vlastito učešće Kantona (kontribucija) je 5% za sve radove i opremu. Projekat se implementira putem Tima za upravljanje Projektom (PMT) formiranim u okviru Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Tima za implementaciju

projekta u okviru KJKP „ViK“. Tim za implementaciju projekta je osnovan Rješenjem direktora KJKP „ViK“ 11.10.2010.godine, a čini ga 6 članova. Na čelu Tima je direktor Sektora kanalizacije ViK-a, a članovi su ispred Ministarstva prostornog uređenje i zaštite okoliša rukovodilac Sektora za zaštitu okoliša i iz Ministarstva finansija stručni savjetnik za kredite. Ostatak Tima su uposlenici ViK-a. Zadatak Tima za implementaciju projekta je priprema kompletne tehničke dokumentacije, projekata, predmjera, i tehničke specifikacije, kao i tenderske dokumentacije. Tim za vođenje projekta ima odgovornost za organizovanje i nadgledanje tenderskog postupka, finansijsko upravljanje projektom, te izvještavanje o istom.

Iz kreditnih sredstava, osim obnove postrojenja (15,43 miliona eura), iznos od oko 5,5 miliona eura će se usmjeriti za prioritetnu rekonstrukciju kanalizacione mreže. Naime, ocijenjeno je da bez ulaganja u ovu namjenu nije svrsishovito investirati u rekonstrukciju postrojenja, jer veliki dio otpadnih voda zbog devastiranosti i nedostatka kanalizacione mreže ne dopijava na samo postrojenje.

Da Kanton Sarajevo nije doveden u situaciju u kojoj mora značajno dograditi i obnoviti kanalizacioni sistem, sredstva Svjetske banke bi bila dovoljna da se rekonstruiše postrojenje u Butilama. Ovako, mora se iznaći dodatni izvor sredstava do zaokruženja potpune finansijske konstrukcije od 32 miliona eura.

Budući da, je uz obezbijedena sredstva nedostajao okvirno iznos od 5,5 miliona eura, za zaokruživanje finansijske konstrukcije na obnovi postrojenja, ovo Ministarstvo je, uz asistenciju Svjetske banke, apliciralo za IPA sredstva za 2011.godinu. Od strane Evropske komisije smo 25.04.2011.godine dobili obavijest da su za projekat odobrena dodatna 2,5 miliona eura u okviru IPA za 2011.godinu. Tako je ukupno odobreno 13 miliona eura nepovratnih sredstava od strane Evropske unije.

Preostalo je da se za rekonstrukciju postrojenja osigura oko 3,57 miliona eura, a što je realno omogućiti iz različitih međunarodnih finansijskih institucija u narednom periodu.

Napominjemo, svi projicirani iznosi trebaju se uzeti uslovno, budući da će se precizne vrijednosti za sve nabavke znati tek nakon provođenja tendera.

Nakon što je krajem septembra 2010.godine, u prisustvu predstavnika Svjetske banke, ozvaničen početak implementacije Projekta prečišćavanja otpadnih voda, pokrenuto je više aktivnosti.

TRENTNI STATUS PROJEKTA

Tokom prvog polugodišta 2011.godine, uz pravila i potpuni monitoring Svjetske banke, sačinjen je Plan povlačenja kreditnih sredstava u 2011.godini, te obavljene procedure javnih nabavki i potpisivanje ugovora za pojedine poslove.

Kao što je napomenuto, Projekat otpadnih voda sastoji se, između ostalog, iz komponenti vezanih za rekonstrukciju postrojenja, nabavku specijalnih vozila za održavanje mreže i obnovu i dogradnju kanalizacione mreže.

Što se tiče rekonstrukcije postrojenja, u toku je nabavka konsultantskih usluga. Vrijednost nabavke je oko 500.000 eura. Izvršena je predkvalifikacija, a nakon toga, od 27 kompanija, formirana je kratka lista od 6 firmi i zvanično je dostavljeno 5 ponuda. Poslije izvršene tehničke i finansijske evaluacije biće poznata konsultantska firma čiji će zadatak biti pregled postojeće dokumentacije, a nakon provođenja tendera nadzor nad rekonstrukcijom postrojenja. Po dodjeli ugovora i završetku traženih konsultantskih usluga na izradi tenderske dokumentacije, raspisaće se međunarodni javni poziv i odabir izvođača radova na rekonstrukciji postrojenja. Početak ovih aktivnosti očekuje se krajem 2011.godine.

Poslije provedenih procedura, potpisan je Ugovor u vrijednosti od 988.000 eura od 26.07.2011.godine sa predstavnikom konzorcija JV Agra d.o.o. Zagreb i Umwelttechnik Njemačka, za isporuku 6 specijalnih vozila za održavanje i čišćenje kanalizacione mreže. Rok isporuke je 17 sedmica od dana zaključenja Ugovora.

Od predviđenih projekata rekonstrukcije kanalizacione mreže, na 15 lokaliteta provedeni su postupci za općine Stari Grad i Centar, te sanaciju kolektora Bjelašnica – Hadžići u dužini od 2 kilometra. Planirano je da se do kraja zakluče svi ugovori za pokrenute postupke.

Treba naglasiti da su po zahtjevu Svjetske banke obuhvaćeni samo lokaliteti za rekonstrukciju kanalizacije kojim će se poboljšati otprema otpadne vode prema Butilama, dakle nisu uključene općine Trnovo i Ilijaš, budući da nemaju sistemom kolektora konekciju na Butila.

Tenderi rekonstrukcija kanalizacione mreže:

1. Lot 1 - Arapova, Lot 2 – Pirin brijeg – zaključen ugovor 30.06.2011. godine sa firmom „HARYSCO“ d.o.o. Sarajevo
2. Lot 1 - Alipašina ulica, Lot 2 - Bolnička ulica (potez od Ul. Stjepana Tomića – Ul. Zaima Šarca), Lot 3 - Bolnička (potez Ul. Alipašina – Ul. Stjepana Tomića), Lot 4 - Ul. Marcela Šnajdera - u toku priprema evaluacionog izvještaja
3. Kolektor Bjelašnica – Igman – Hadžići (potez Radava voda – Kabalovo) – u toku priprema evaluacionog izvještaja
4. ulice Kovači – Širokac - Mejdani – evaluacioni izvještaj sa prijedlogom za dodjelu ugovora najpovoljnijem ponuđaču poslati u Svjetsku banku na odobrenje
5. Mejdani-Carina – evaluacioni izvještaj sa prijedlogom za dodjelu ugovora najpovoljnijem ponuđaču poslati u Svjetsku banku na odobrenje
6. Nevjestina mahala-Hendek – evaluacioni izvještaji sa prijedlogom za dodjelu ugovora najpovoljnijem ponuđaču poslati u Svjetsku banku na odobrenje
7. Hendek - Carina – evaluacioni izvještaji sa prijedlogom za dodjelu ugovora najpovoljnijim ponuđačima poslati u Svjetsku banku na odobrenje.

AKTIVNOSTI U NASTAVKU PROJEKTA

U narednom periodu očekuje se dolazak Misije Svjetske banke sa zadatkom analize napretka projekta. Posljednji monitoring je rađen u februaru mjesecu i tom prilikom je izraženo zadovoljstvo učinjenim.

U 2012.godini nastaviće se poslovi na rehabilitaciji kanalizacije, a ključno težište biće na provođenju postupka za odabir izvođača za rekonstrukciju postrojenja u Butilama. Naime, prema postignutom dogovoru BiH, Svjetske banke i Evropske komisije, uspostaviti će se fond za kofinansiranje projekta, tako da se mogu zajednički implementirati sredstva dobijena iz oba izvora i kreditna i grant sredstva IPA fonda.

Dok traju procedure, pokušaće se obezbijediti nedostajućih 3,57 miliona eura za revitalizaciju kotlovnice i generatora za proizvodnju struje, što je svakako završna aktivnost na obnovi. U svakom slučaju, predviđen je jedan Ugovor za čitavo postrojenje, a radovi će se izvoditi po principu „ključ u ruke“. Kompletan projekat sa svim komponentama treba biti okončan u 2015.godini.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Obnova postrojenja ima prvenstveno ekološki značaj zbog ugrožavanja rijeke Miljacke, a onda i Bosne, u koju se trenutno sve otpadne vode Sarajeva ispuštaju bez ikakvog tretmana. Prečišćavanje otpadnih voda je ekološka, moralna i prije svega zakonska obaveza, koju se mora ispuniti prema evropskim standardima, a da bi mogli računati na učešće u evropskim integracijama.

Obnovom postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda postići će se neškodljivo i nesmetano korištenje voda za sve korisnike nizvodno, i to za različite svrhe, od privrednih, rekreativnih, sportskih itd, direktno će se doprinijeti zaštiti zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta u vodama, kao i ukupnoj zaštiti prirodnog okruženja. Nisu zanemarivi ni ekonomski efekti ovog projekta, koje je teško kvantificirati. Direktno ekonomske koristi će se sastojati od pokretanja radova za domaće firme, jer se radi o ulaganju velikih sredstava. Koristi će se mjeriti i u privrednoj privlačnosti prostora nizvodno nakon stavljanja u funkciju prečišćavača, a poboljšaće se i sanitarni uslovi života stanovništva.

Na kraju treba istaći optimizam sa iznalaženjem najpovoljnijeg puta za obnovu postrojenja. Uz korištenje povoljnih kreditnih sredstava, te nepovratnih sredstava Evropske unije, uštedjet će se značajna sredstva, pa će samim tim opterećenje, odnosno tarife za sve korisnike usluga tokom eksploatacije pogona biti manje. O izabranom modelu finansiranja rekonstrukcije postrojenja dobijene su pohvalne ocjene brojnih međunarodnih stručnjaka u ovoj oblasti.

Navedeno u Informaciji predstavlja zbir onog što je urađeno, te najavu predstojećih koraka, čija će završnica biti obnovljeno Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila, značajno rekonstruisan i proširen kanalizacioni sistem Sarajeva i ojačani institucionalni i kadrovski kapaciteti za slične projekte u budućnosti.